

Titulació, impartició i nombre de crèdits:

Pedagogia, obligatòria, 4,5 ECTS

Departament: Departament de Pedagogia Sistemàtica i Social

Professors: Ferran Ferrer

1. Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

- 1.- Conèixer, analitzar i comprendre les teories de política educativa:
 - 1.1.- Conèixer algunes de les teories de política educativa més importants
 - 1.2.- Interpretar les polítiques educatives d'acord a la ideologia que les sustenten així com al context cultural, econòmic i social en que es desenvolupen
 - 1.3.- Analitzar de manera crítica les complexes relacions entre els poders polítics i el sector educatiu
 - 1.4.- Comprendre el funcionament del sistema educatiu, tant des de la perspectiva interna com en les seves relacions amb el context on es desenvolupa.
- 2.- Conèixer, analitzar i comprendre la legislació i les polítiques educatives existents en l'actualitat a Catalunya i Espanya
 - 2.1.- Conèixer la legislació i política educativa espanyola i catalana
 - 2.2.- Interpretar adequadament la legislació de l'educació, d'acord a la política educativa que l'impulsa
 - 2.3.- Comprendre les reformes educatives en la seva complexitat i analitzar la seva adequació a les demandes de la societat d'avui.
- 3.- Conèixer i comprendre les problemàtiques que hi han al si dels sistemes educatius actuals així com les diferents solucions i orientacions que es donen des de la política educativa d'àmbit internacional
- 4.- Analitzar els problemes dels centres educatius i dels diferents agents de la comunitat educativa des de la perspectiva de les polítiques educatives actuals, proposant millores al respecte

2. Blocs temàtics i organització dels continguts

- 1.- Teoria de política de l'educació
 - 1.1.- Estat, política i educació
 - 1.2.- Sistema educatiu: conceptualització i característiques
 - 1.3.- Política educativa: principis i orientacions generals
 - 1.4.- Les reformes educatives a la política educativa
 - 1.5.- L'anàlisi polític de l'educació i la pressa de decisions
- 2.- La política i legislació educativa espanyola
 - 2.1.- El MECD i l'educació:
 - 2.2.- Les CC.AA. i l'educació
- 3.- La política i legislació educativa catalana
 - 3.1.- Iniciatives i actuacions del Departament d'Educació
 - 3.2.- L'educació i els partits polítics
 - 3.3.- Iniciatives a l'àmbit municipal
 - 3.4.- Iniciatives des de la societat civil (ONGs,...)
- 4.- Les polítiques educatives a la UE
 - 4.1.- Acció i normativa dels òrgans de govern de la UE
 - 4.2.- Informes més rellevants
 - 4.3.- Les polítiques educatives envers l'ensenyament primari i secundari: els objectius pel 2010
 - 4.4.- L'Espai Europeu d'Ensenyament Superior: el procés de Bologna.
- 5.- Els organismes internacionals i la política educativa
 - 5.1.- Les polítiques educatives dels organismes internacionals: OCDE, UNESCO, UNICEF i Banc Mundial

5.2- Els grans informes internacionals: l'informe Delors, l'informe Pérez de Cuellar, l'informe de desenvolupament del PNUD

6.- Les enquestes internacionals i la seva incidència sobre la política educativa

6.1.- Avaluació i política educativa: influències supranacionals sobre les polítiques nacionals

6.2.- El cas de l'estudi PISA: conseqüències per a la política educativa nacional

7.- Grans debats de la política educativa avui

7.1.- Igualtat vs. Llibertat-autonomia vs. Diversitat

7.2.- Igualtat, equitat i justícia distributiva en el sistema educatiu

7.3.- Avaluació del sistema educatiu: qui i com?

7.4.- Fracàs escolar: exclusió social i competitivitat econòmica

7.5.- Reformar: per consens o per majoria

7.6.- Innovar: impacte sobre les polítiques educatives

7.7.- Diferenciació dels alumnes: per què, quan i com?

7.8.- Polítiques de finançament de l'educació

7.9.- Polítiques de professorat: captació i retenció dels millors professors

7.10.- El dret a l'educació i la llibertat d'elecció de centres

7.11.- Laïcisme i sistema educatiu: el repte de la interculturalitat

7.12.- La diversitat cultural i l'educació: les polítiques d'integració dels immigrants a l'escola

7.13.- Qualitat de l'educació vs. quantitat de l'educació

7.14.- Escola pública i privada: la qüestió del finançament

Es combinarà l'ensenyament presencial i l'ensenyament dirigit segons criteris que s'explicaran el primer dia de curs.

3. Avaluació

Participació activa a les sessions del gran-grup i examen: 50%

Projecte tutoritzat i presentació d'altres materials demanats pel professor: 50%

4. Fonts d'informació bàsica

S'aniran proporcionant durant el curs; es tractarà prioritàriament de documents obtinguts per Internet

Bibliografia recomanada

A continuació es presenta una bibliografia general per l'assignatura. Els primers dies i durant el primer semestre es donaran orientacions als estudiants sobre la bibliografia més recomanada:

AFFILÉ, B.; GENTIL, C.; RIMBERT, F. (2003): Les grandes questions sociales contemporaines. L'étudiant. Paris

ALSINET, J.; RIBA, C.; RIBERA, M.; SUBIRATS, J. (Coord.) (2003): Més enllà de l'escola. Fundació Jaume Bofill. Ed. Mediterrània. Col Polítiques N° 37.

BOBBIO, B. (1995): Derecha e izquierda. Ed. Suma de Letras S.L. Barcelona.

BONAL, X.; ESSOMBA, M.A.; FERRER, F. (Coord.) (2004): Polítiques educatives i igualtat d'oportunitats. Fundació Jaume Bofill. Ed. Mediterrània. Col Polítiques.

BONAL, X. (Dir.) (2006): L'estat de l'educació a Catalunya. Anuari 2005. Fundació Jaume Bofill. Ed. Mediterrània. Col Polítiques.

BOTTANI, N.; CENERINI, A. (ed.) (2003): Una pagella per la scuola. La valutazione tra autonomia e equità. Erickson. Trento.

COMMISSION EUROPÉENNE (2002): Éducation et formation en Europe: systèmes différents, objectifs partagés pour 2010, Commission Européenne. Luxembourg.

CONSELL SUPERIOR D'AVALUACIÓ (2004): Estudi PISA 2003. Avançament de resultats. Departament d'Educació. Barcelona.

DELORS, J. (coord.) (1996): La educación encierra un tesoro. Informe a la UNESCO de la Comisión Internacional sobre la educación para el siglo XXI. UNESCO/Santillana. Paris/Madrid.

DEMAILLY, L. (2001): Évaluer les politiques éducatives. De Boeck Université. Bruxelles.

DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ (2004): Pacte Nacional per l'Educació. Oportunitat i compromís. Idees per al debat. Generalitat de Catalunya. Barcelona

DUTERCQ, Y. (dir.) (2005) : Les régulations des politiques d'éducation. ED. PUR. Rennes

FERRER, F.; NAYA, L.; VALLE, J. (2004): Convergencias de la Educación Secundaria Inferior en la Unión Europea. CIDE/MEC. Madrid.

FRENAY, M.; MAROY, C. (Eds) (2004): L'école, six ans après le décret "missions". GIRSRF / UCL Presses Universitaires de Louvain.

FULLAT, O. (1993): Política de la educación. Politeya - Paideia. CEAC. Barcelona.

GIDDENS, A. (1995): Política, sociología y teoría social. Paidós Barcelona.

LAMBERT, F.; LEFRANC, S. (2003): 50 fiches pour comprendre la science politique. Ed. Bréal. Rosny.

LANDSHEERE, G. De (1994): Le pilotage des systèmes d'éducation. De Boeck Université. Bruxelles.

LAVAL, C. (2004): La escuela no es una empresa. Ed. Paidós. Barcelona

LENOIR, r.; LESOURNE, J. (1992): Où va l'État?. Le Monde Editions. Paris.

MAQUIAVELO: El príncipe.

MEC (2004): Evaluación PISA 2003. Resumen de los primeros resultados en España. MEC. Madrid.

MEC (2004): Una educación de calidad para todos y entre todos. Propuestas para el debate. MEC. Madrid.

MEURET, D. (ed.) (1999): La justice du système éducatif. De Boeck Université. Bruxelles.

NAVARRO, V. (2002): Bienestar insuficiente, democracia incompleta. Ed Anagrama. Barcelona.

OCDE (2006): Regards sur l'éducation. Les indicateurs de l'OCDE Edition 2006 Paris, Perspectives. Número monográfico: "Diálogo político y educación". Nº 130 Vol. XXXIV. Nº 2 Junio 2004. BIE/UNESCO. Paris.

RAWLS, J. (1987): A theory of justice, Cambridge, Harvard University Press, 1999

RAWLS, J. (1993): El liberalismo político. Crítica. Barcelona. 1996

Revista de educación. Número monográfico: "Reflexiones sobre política educativa". Enero – Abril 2003. Nº 330. MECD. Madrid.

Revue de l'Institut de Sociologie. Número monográfico: "Les politiques d'éducation et de formation: la question de l'expertise". 1997 /1-4 publicat al 2000. Université Libre de Bruxelles.

Revue de l'Institut de Sociologie. Número monográfico: "Sociologie, politique et critique en éducation". 2001 /1-4 publicat al 2003. Université Libre de Bruxelles.

SARRAMONA, J. (2004): Factores e indicadores de calidad en la educación. Ed. Octaedro. Barcelona.

TEDESCO, J. C. (1995): El nuevo pacto educativo. Educación, competitividad y ciudadanía en la sociedad moderna, Madrid, Anaya.

TOMASEVSKI, K. (2004): El asalto a la educación. Intermón/Oxfam. Barcelona.

VARIOS (2003): Mejorar procesos, mejorar resultados en educación. MECD / Ice de la Universidad de Deusto. Madrid/Bilbao.

WHITTY, G. (2000): Teoría social y política educativa. Ediciones Pomares-Corredor. Barcelona

WORLD BANK (2006): World Development Report 2006.. World Bank. Washington.